

IŠVADA

2017 m. lapkričio 22 d.

Vilnius

Dėl Seimo Peticijų komisijos sprendimo

Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija (toliau – Komisija) 2017 m. lapkričio 22 d. posėdyje iš esmės išnagrinėjo Arnoldo Kriskio ir kitų pareiškėjų peticiją „Dėl nepriklausomų kalėjimo inspektorių“ ir priėmė sprendimą atmesti joje pateiktą pasiūlymą teisės aktuose numatyti nepriklausomų kalėjimo inspektorių, nepavaldžių kalėjimo, pataisos namų direktoriui ir likusiai administracijai, pareigybę.

Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pateiktą nuomonę ir manydama, kad šis pasiūlymas yra netikslingas ir perteklinis.

Įgyvendinant Jungtinių Tautų Konvencijos prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį, ar baudimą fakultatyvų protokolą, nuo 2014 m. sausio 1 d. Seimo kontrolieriams pavesta vykdyti nacionalinės kankinimų prevencijos laisvės apribojimo vietose Lietuvoje (Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 3 straipsnis) funkciją. Pagal Seimo kontrolierių įstatymo 19¹ straipsnio 2 dalį, siekdami užkirsti kelią kankinimui ir kitokiam žiauriam, nežmoniškam ar žeminančiam elgesiui ar baudimui, Seimo kontrolieriai prevencijos tikslais nuolat lankosi laisvės apribojimo vietose. Pagal to paties straipsnio 4 dalį, vykdydami nacionalinę kankinimų prevenciją, Seimo kontrolieriai turi teisę nuolat tikrinti, kaip laisvės apribojimo vietose elgiamasi su asmenimis, kurių laisvė apribota; gauti visą informaciją apie elgesį su asmenimis, kurių laisvė apribota, apie jų laikymo sąlygas, taip pat apie tokių asmenų skaičių, apie laisvės apribojimo vietų skaičių ir jų buvimo vietą; patekti į visas laisvės apribojimo vietas ir visas jose esančias patalpas, susipažinti su jų įrengimu ir infrastruktūra; be liudininkų apklausti asmenis, kurių laisvė apribota, taip pat bet kokius kitus asmenis, kurie galėtų suteikti reikiamos informacijos; pasirinkti, kokias laisvės apribojimo vietas aplankyti ir kokius asmenis apklausti; laisvės apribojimo vietų patikrinimus atlikti kartu su pasirinktais ekspertais; teikti atitinkamoms valdžios įstaigoms siūlymus (rekomendacijas), kaip pagerinti elgesį su asmenimis, kurių laisvė apribota, šių asmenų laikymo sąlygas, taip pat kaip užkirsti kelią kankinimui ir kitokiam žiauriam, nežmoniškam ar žeminančiam elgesiui ar baudimui; teikti išvadas dėl galiojančių teisės aktų ir teisės aktų projektų.

Pažymėtina, kad Seimo kontrolieriai yra nepriklausomi nuo kitų institucijų, kiekvieno Seimo kontrolieriaus teisės ir pareigos lygios, kiekvienas jų pagal kompetenciją veikia savarankiškai (Seimo kontrolierių įstatymo 4 straipsnio 2 punktą).

Pažymėtina ir tai, kad nuteistieji, įgyvendindami Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso 11 straipsnio 1 dalies 2 punkte numatytą teisę kreiptis su pasiūlymais, prašymais (pareiškimais), peticijomis ir skundais į bausmės vykdymo ar kitų valstybės ir savivaldybių institucijų pareigūnus ir tarnautojus, nevyriausybines organizacijas ar tarptautines institucijas, gali tiesiogiai kreiptis ir į Seimo kontrolierių Seimo kontrolierių įstatyme nustatytais pagrindais ir tvarka.

Peticijų komisija, vadovaudamasi Peticijų įstatymo 12 straipsnio 3 dalies ir Seimo Peticijų komisijos nuostatų 28 punktu, siūlo Seimo seniūnų sueigai įtraukti į Lietuvos Respublikos Seimo rudens sesijos darbotvarkę protokolinio nutarimo dėl Peticijų komisijos sprendimo dėl Arnoldo Kriskio ir kitų pareiškėjų peticijos projektą.

PRIDEDAMA:

1. Arnoldo Kriskio ir kitų pareiškėjų peticijos kopija, 3 lapai.
2. Teisingumo ministerijos 2017-11-10 raštas, Nr. (1.39E)7R-8394, 2 lapai.
3. Išrašas iš Seimo Peticijų komisijos 2017 m. lapkričio 22 d. posėdžio protokolo Nr. 250-P-23, 1 lapas.
4. Lietuvos Respublikos Seimo protokolinio nutarimo projektas, 1 lapas.

Komisijos pirmininkas

Petras Čimbaras